

ฟังเขาว่า

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๘๕๓. เนาะ

ถาม : ๘๕๓. เรื่อง “ถูกลื้อตเตอร์ เอาเงินมาทำบุญ บาปไหมคะ?”

(คำถามนะ)

๑. หนูเคยถูกลื้อตเตอร์จากการเลี้ยงเซียมซีที่วัด ได้เลขมาบังเอิญว่าถูก ถ้านำเงินไปทำบุญ จะเป็นเงินที่บริสุทธิ์หรือไม่? ในเมื่อเจตนาเราบริสุทธิ์และไม่ผิดกฎหมาย แต่ผิดศีลธรรมหรือไม่คะ

๒. นั่งภาวนาไปจนเห็นจิตเป็นดวงสีเงินเล็กๆ พอดึงเข้าไปเรื่อยๆ สักพักตัวเราก็พุ่งออก ใหญ่ออกไปนอกบ้าน ขยายออกไปถึงนอกโลก เห็นความมหัศจรรย์อย่างสุดซึ้งที่จะบรรยาย เชื่อในคำสอนของพุทธองค์ว่า “ทางนี้คือทางพ้นทุกข์” แน่นอนค่ะ

ขอเรียนถามหลวงพ่อกว่า ถ้าพอนั่งอีก ภาวนาพุทธโธไปเรื่อยๆ จนจิตไม่มีลมหายใจ ตอนนั้นตกใจและคิดว่าเราจะกลับมาไม่ได้เสียแล้ว ถอนออกมาไม่เป็น รู้สึกว่ากระซากออกมา ตัวกองฟูบอยู่ที่พื้น เหนื่อยและเหงื่อตกเหมือนวิ่งผลัด ๔ กุณ ๑๐๐ หัวใจเต้นแรง อยากถามหลวงพ่อกว่าปฏิบัติถูกหรือไม่ และควรทำอย่างไรต่อไป วิธีถอนออกจากสมาธิ ทำอย่างไร? ทุกวันนี้แค่นั่ง ๕ นาที ๑๐ นาที เพราะกลัวจิตรวมแล้วถอนออกมาไม่ได้เข้ากะสวดมนต์แล้วรีบๆ นั่งถอนออกมาจากสมาธิ เพราะไม่รู้จะเจออะไรอีก

ตอบ : นี่คำถามนะ ตอบข้อที่ ๑. ก่อน

ถาม : ๑. หนูถูกลื้อตเตอร์แล้วเอาเงินมาทำบุญจะบาปไหมคะ?

ตอบ : ความจริง เรื่องศีล ๕ เรื่องการพนันขั้นต่อท่านไม่ให้ทำอยู่แล้ว เพราะการพนันขั้นต่อเนี่ยะเรื่องการพนัน ทีนี้การเล่นการพนัน ถ้าพูดถึงมันผิดศีล ถ้ามันผิดศีลเราทำไม่ถูกต้องมันเศร้าหมอง ถ้าบอกว่าถ้ามันผิดศีล อย่างเช่นกรณีนี้ว่าผิดศีลนะประเทศไทยเป็นประเทศพุทธศาสนา ทำไมรัฐบาลทำโรงงานยาสูบ ทำไมกองสลากนี่ก็เป็นของรัฐบาล

นี่ถ้าพูดไปมันจะเกี่ยวพันกันไปหมด ถ้ามันเกี่ยวพันกันแบบนี้ ไอ้อย่างนี้มันเป็นแบบว่ามนุษย์ คนเรามีหยาบ มีละเอียด ฉะนั้น พอคนหยาบ คนละเอียด ถ้าพูดถึงอย่างหยาบ เห็นไหม การถือศีล การทำต่างๆ มันก็เป็นเรื่องที่เป็นภาวะ เป็นเรื่องที่หนักหน่วงมาก แต่ถ้าคนที่ละเอียดรอบคอบเนี่ยะเรื่องนี้เขาเป็นเรื่องปกติ ศีลมีโดยปกติของใจ เรื่องนี้เขาไม่สนใจเลย

ฉะนั้น พอคนมันมีหลากหลาย พอหลากหลาย นี่ฝ่ายรัฐบาลปกครองประเทศ ถ้าอย่างนั้นบ๊อบในโลกรู้ทั้งโลก เห็นไหม คุณการค้าระหว่างประเทศสิ มันก็มีผลประโยชน์ มีอะไรทั้งนั้นแหละ ทีนี้เขาก็จะรักษาผลประโยชน์ของประเทศ ว่าถ้าอย่างนั้นก็ให้เป็นการ

พูดไปนี่มันจะออกไปนอกเรื่อง จบเอาว่าในเมื่อโลกมันเป็นแบบนี้ ถ้าโลกเป็นแบบนี้ใช่ไหม? การซื้อล็อตเตอรี่นี่คือการพนันขั้นต่อ ไอ้ตรงนี้มันเศร้าหมอง แต่พอเราถูกล็อตเตอรี่แล้ว นี่เราถูกล็อตเตอรี่เรามาทำบุญมันจะบาปตรงไหน? มันไม่บาปหรอก

ปฏิบัติหากัง เวลาทำบุญด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ สิ่งที่เราได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ขณะทำด้วยความพอใจ ทำแล้วเราชื่นใจ ผู้รับรับด้วยความบริสุทธิ์ พระที่รับ รับด้วยความบริสุทธิ์ รับแล้วเป็นผลประโยชน์ของศาสนา นี่ปฏิบัติหากบุญมหาศาลเลย มีบุญมาก แต่ถ้ามันเศร้าหมองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ของที่ได้มา ได้มาด้วยความไม่สะอาดบริสุทธิ์ นี่เวลาขณะทำเราสะอาดบริสุทธิ์ เราพอใจ ทำแล้วเราพอใจก็จบ แล้วผู้รับรับที่ดี ปฏิบัติหากังทีนี้สิ่งที่เราจะแสวงหาให้มันสมบูรณ์มันหาได้ยาก มันหาได้ยาก

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเราถูกล็อตเตอรี่แล้วมาทำบุญนี่บาปไหม? ไม่ เรามาทำบุญจะบาปไปได้อย่างไร? นี่เวลาสังคมเป็นอย่างนี้ เวลาจะทำคินะ แหม นุ่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ เวลามันจะตีหัวกัน มันจะคดโกงกันนะ นี่มันทำได้ แต่เวลาจะทำคินะ นุ่นก็ผิด นี่ก็ผิด ยิ่ง

สังฆทานไม่ได้เลยนะ ถ้าสังฆทานอย่างนี้ไม่ได้บุญ อู๋ย ทะเลาะกันเรื่องพิธีกรรมทำสังฆทาน มันไม่ได้ทะเลาะเรื่องสังฆทานนะ ทะเลาะกันเรื่องวิธีทำสังฆทาน

นี่ต้องอย่างนั้นถึงจะเป็นสังฆทาน อย่างนี้มันไม่เป็นสังฆทาน สังฆทานนะ แม้แต่เราตักบาตร ชันๆ หนึ่งเราตักบาตรนั้นก็เป็สังฆทานแล้ว ถ้าเราธิษฐานของเราเป็นสังฆทานก็เป็นสังฆทาน เราถวายแก่สงฆ์ เราถวายแก่สงฆ์มันก็เป็นสังฆทานแล้ว แล้วสังฆทานต้องมีย่างนั้น มันก็เลยเป็นเรื่องธุรกิจ เป็นเรื่องโลกกันไปไง นี่เขาเล่าว่า เชื่อตามๆ กันมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อตามๆ กันมานะ

ถ้าพูดถึงว่าลือตเตอร์นะ ชื่อห่วยแล้วทำบุญ นี่มีบาปหรือไม่? ในสมัยพุทธกาลนางอะไรที่เป็นโสเภณี นางอะไรที่ว่าเขาเป็นนางกลางเมือง แล้วเขาสร้างวัด แล้วชื่อวัดก็ชื่อเขาเลย นางอัมพปาลี นี่อย่างนั้นบาปไหม? ใอนันมันอาชีพเขา แบบว่าคนของเรา เวลาคนที่มันทำ ตรงนี้โลกคิดเทียบกันมาก มันก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ นั่นก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้

ที่มาของคน กรรมของคนมันไม่เหมือนกัน ที่มาไม่เหมือนกัน แต่ว่าถ้ามันทำแล้วนะ สิ่งที่เราได้มา นี่ก็เวรกรรมของเราเป็นอย่างนี้ แต่ขณะที่เราทำของเราไป นี่ทางโลกเขาบอกว่า โอ๊ย พระพูดอย่างนี้ก็เพราะอยากได้ ถ้าเราบอกพระไม่รับเขาจะได้ไม่ไปทำความผิด เขาจะทำอาชีพที่สะอาดบริสุทธิ์ กรรมของคนมันไม่เหมือนกันหรอก

นี่พูดถึงว่า

ถาม : ถูกลือตเตอร์แล้วไปทำบุญ บาปไหมคะ?”

ตอบ : นี่เขาบอกว่าเขาไปทำเพราะว่าเขาไปเลี้ยงเซียมซีที่วัดหนึ่ง พอได้มาแล้วเจตนาเราบริสุทธิ์ ไม่ผิดกฎหมายแต่ผิดศีลธรรม เห็นไหม เราก็ยังรู้ว่าผิดศีลธรรม อันนี้จบ จบแล้วนะ พูดถึงเราทำบุญแล้วก็คือบุญ สิ่งที่ได้มา ใ้ออย่างที่ว่าชื่อลือตเตอร์ชาวพุทธนะ หรือคนไทยชอบเลี้ยงดวง ถ้าเลี้ยงดวงแล้ว แต่มันก็ยังคิดไปอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราทำของเรา ที่โลกเขาคิดเทียบกัน เขาเล่าว่าก็ว่ากันไป

ถาม : ๒. นั่งภาวนาจนเห็นจิตเป็นดวงสีเงินเล็กๆ พอตั้งเข้าไปเรื่อยๆ สักพักตัวเราก็ฟองออก ใหญ่่ออกไปนอกรบ้าน ขยายออกไปนอกโลก เห็นความมหัศจรรย์อย่างสุดที่จะบรรยาย และเชื่อในคำสอนของพุทธองค์ว่า “ทางนี้คือทางหลุดพ้น” เจ้าค่ะ

ตอบ : ฉะนั้น เวลานั่ง เวลาจิตสงบนี้ะ ถ้าจิตสงบแล้วมันเห็นเป็นดวงเล็กๆ จะดวงเล็ก ดวงใหญ่ อันนี้ย่อภาคหมาย จิตของคนมันไม่เหมือนกัน แต่ถ้าใครเห็นก็คือเห็น เห็นแล้วก็วางไว้ เพราะเราภาวนาเพื่อเอาความสงบของใจ เราไม่ภาวนาเพื่อเอาดวงเงินต่างๆ ถ้าเราภาวนาเพื่อเอาดวงเงินต่างๆ นะ กลางคืนเราก็นั่ง แล้วก็หงนขึ้นท้องฟ้า ดาวเต็มระยิบระยับเลย มันก็เห็นทั้งนั้นแหละ ดาวเต็มท้องฟ้า ดาวเต็มท้องฟ้ามันเป็นอยู่แล้ว

ฉะนั้น ถ้ามันเห็นก็คือมันเห็น เห็นมันก็อยู่ที่คนมันจะเห็นแล้ววาง จิตมันก็สงบเข้ามา แล้วพอจิตมันสงบเข้าไป พอตัวมันเริ่มพองขึ้น ใหญ่ขึ้น นี้เวลาปีติมันจะเกิดมันเกิดแบบนี้ นี้ตัวขยายใหญ่ขึ้น พองขึ้น ขนาดที่ว่าใหญ่จนเหนือคำบรรยาย เวลาปีติมันเกิดก็ปีติมันเกิด เราก็ตั่งสติไว้ กำหนด ถ้าพุทโธเราก็ตั่งพุทโธไว้ มันจะใหญ่โตขนาดไหนนะ เต็มมันก็หดเล็กเข้ามา กลับมาเป็นปกติ แต่ถ้ามันจะใหญ่โตขนาดไหนแล้วไปตื่นตื่นนะ มันก็ขยายใหญ่ไปไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีที่สิ้นสุดมันก็อยู่อย่างนั้นแหละ

นี่ถ้าเวลาปีติมันเกิด ปีติมันเกิดได้อย่างไร? ปีติมันเกิดต่อเมื่อจิตมันเริ่มสงบเข้ามา ฌณิกสมาธิ อุปะการสมาธิ จิตมันสงบเข้ามา อาการของจิตมันแสดงออกของมัน ฉะนั้น บอกว่าถ้าปีติมันเกิดเราก็คิดของเราเอง เวลานั่งเราก็คิดว่าตัวขยายใหญ่ ขยายใหญ่มันก็คือขยายใหญ่มันไม่มีผลลัพธ์ มันไม่มีอารมณ์ความรู้สึก มันไม่มีผลตามความเป็นจริง ถ้าไม่มีผลตามความเป็นจริง ถ้ามันใหญ่ขนาดไหนนะเราก็ตั่งสติของเราไว้

นี่มันเป็นผลลัพธ์ คือมันบอกใจ มันบอกว่าจิตของเรามันเริ่มพัฒนาขึ้น เริ่มดีขึ้น มันเป็นของมันไป แล้วผล อย่างเช่นเรามีความสุขเราก็คือมีความสุข เราก็คือมีความสุขใจใช่ไหม? เวลาเรามีทุกข์มันก็บีบคั้นหัวใจเราใช่ไหม? ทีนี้พอมีความสุข พอจิตมันสงบ มันเป็นปีติมันก็มีผลตอบรับใช่ไหม? มันก็ขยายขึ้น พองขึ้น ดีขึ้น ดีขึ้นแล้วเราไปคิดอะไร เพราะนี่องค์ของสมาธิ วิตก วิจารณ์ ปีติ สุข เอกัคคตารมณ์

วิตก วิจารณ์คือนึกพุท นึกโธนี่วิตก วิจารณ์ เวลาเกิดปีติ เห็นใหม่ ปีติมันก็เกิดขึ้น พอเกิดขึ้นก็มีความสุข ใอันนี้เกิดปีติ ไปค้างอยู่ที่ปีติไป พอไปค้างอยู่ที่ปีติ มันไม่เกิดความสุข เพราะมันสงบในปีติ แต่ถ้ามันปล่อยวาง พอปีติมันสงบลงมันก็มีความสุขร่มเย็นใช่ไหม? พอมีความสุขร่มเย็นมันก็ปล่อยวาง มันก็เป็นหนึ่ง มันก็เป็นเอกัคคตารมณ์ มันก็ตั้งมัน พอจิตตั้งมัน จิตเข้มแข็ง จิตมีแรง จิตมันก็ออกไปทำงานต่อไป

แต่เนื้เวลาเราพุทโธ พุทโธไป พอจิตมันพองขึ้น ใหญ่ขึ้น โอ้โฮ มหัศจรรย์ มหัศจรรย์ ค้างอยู่นั่นนะ แต่ถ้าจิตมันกลับมาสติ เห็นใหม่ มีสติกลับไปพุทโธของเราไปเรื่อยๆ นี่จากปีติมันก็เกิดความสุข เกิดความระงับ เกิดความตั้งมั่น เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น พอจิตตั้งมั่น นี่ถ้ามันเป็นอย่างนี้ต่อเนื่องกันไป สิ่งที่มีมันเป็นมันก็คือเป็น มันเหมือนกับถ้าใครกินส้มตำใส่พริก ๕๐ เม็ดมันก็ต้องเผ็ดหน่อยหนึ่ง ใครกินส้มตำใส่พริก ๒ เม็ด เออ มันก็มีรสชาติอย่างหนึ่ง จิตของคนมันไม่เหมือนกันไง ส้มตำใส่พริกมากหรือพริกน้อย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตมันสงบเข้าไปแล้ว จิตของคนไม่เหมือนกัน ถ้ามันมีปีติ ทุกคนต้องมีปีติเหมือนกันเลยหรือ? นู่นก็ปีติ นี่ก็ปีติ ไม่ใช่ บางคนไม่มี สงบเรียบๆ ไป บางคนแรงกว่านี้ นี่ถ้าแรงกว่า มันเป็นชนิดของจิต คือเวรกรรมของจิตที่มันสร้างของมันมาแล้วพอมันมีครั้งนี้แล้ว ครั้งต่อไปมันก็ไม่เป็นอย่างนี้ มันจะเป็นอย่างอื่น เพราะอะไร? เพราะเวลามันมานี้มันมาให้เราไม่รู้คืออวิชา แต่ถ้ามันมาเรารู้นะ เรารู้ก่อน มันมาแล้วมันไม่มีรสชาติอย่างนี้เพราะเรารู้ก่อน ถ้าเรารู้โจทย์ทุกอย่าง เรารู้คำตอบหมดแล้ว แบบว่าชีวิตนี้มันจี๊ดซี้ด แต่ถ้าไปเจอแล้วผงะเลยนี่ เออ รสชาติดีมากมาย นี่ปัจจุบันจะเป็นแบบนี้ เราเรารู้ก่อนไม่ได้

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าพอมันมีปีติอย่างใดเราก็ตั้งสติไว้ กำหนดพุทโธของเราไว้ มันจะละเอียดเข้าไปมากกว่านี้ไง คือสมบัติที่ดีกว่านี้ยังมีอีกมาก ฉะนั้น เพียงแต่เวลาเข้าไปสัมผัส

ถาม : พอสัมผัสแล้วเห็นความมหัศจรรย์อย่างที่สุดที่จะบรรยาย และเชื่อคำสอนของพุทธองค์ ทางนี้เป็นทางหลุดพ้นแน่ค่ะ

ตอบ : ใช่ ทางหลุดพ้นแน่ นี่คือสมณะ คือการทำ ความสงบของใจ พอใจสงบแล้ว เราค้นหากิเลส เวลาคนจิตใจสงบแล้ว สงบก็สงบอย่างนั้นแหละ สงบแล้วก็ไม่รู้จะทำอย่างไร สงบแล้วจะทำอย่างไรต่อไป สงบแล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม นี่เดินไม่ถูกไง พอจิตสงบแล้วนะเราออกค้นหา คือฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญาในชีวิตที่เกิดมา อย่างเช่นพอปัญญา มันเกิดนะ ปีติที่พูดเมื่อกี้ที่มันตัวพองตัวใหญ่จะเข้าใจหมดเลย คนเรามีปัญญาที่เข้าใจรู้แจ้งแล้วมันจะสงสัยไหม? มันจะพะว้าพะวงไหม? ไม่ ที่เราพะว้าพะวงกันนี้เพราะเราไม่

รู้แจ้ง เพราะเราสงสัย แต่ถ้ามันรู้แจ้งแล้วมันจะเดินไปข้างหน้า มันจะพัฒนาไปข้างหน้า มันจะดีไปข้างหน้ามากกว่านี้

นี่พูดถึงว่าเวลาตัวพองใจ ฉะนั้น คนที่ไม่พองก็ไม่เป็นไรนะ ไม่ต้องมาพองกัน ทุกคน บางคนก็พอง บางคนก็ไม่พอง บางคนจะเจออย่างอื่น บางคนจะเจอโทษของตัวเอง เจอเวร เจอกรรมที่ใจมันเคยสร้างมา ไม่มีสิ่งใดของฟรี และไม่มีสิ่งใดที่มันจะเกิดมาลอยๆ มันต้องมีเหตุมีผล มันต้องมีที่มาที่ไปของมัน เพราะจิตนี้มันได้สร้างของมันมา พอสร้างของมันมา เวลาเราจะไปคายออก เราจะไปทำความสะอาดออก มันก็จะไปเจอสิ่งที่มันทำมาแล้วเราจะไปคลี่คลายกัน

ฉะนั้น จิตใครจิตมัน แล้วเวลาเข้าไปเจอแล้วอย่านึกถึงพะว้าพะวง อย่าเสียใจ เพราะบอกว่าเป็นเราทำมาเอง สิ่งนี้เราทำมาเอง แล้วเราก็จะมาแก้ไขเอง เพราะชาตินี้เราเกิดมาพบพุทธศาสนา แล้วเราเชื่อมั่นในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีธรรมโอสถที่จะมาแก้ไขกัน แล้วเราเกิดมาเราจะประพฤติปฏิบัติเพื่อจะมาแก้ไขกัน เราโชคดีมาก เราเกิดมาพบพุทธศาสนา มีธรรมโอสถที่จะมาแก้ไข โรครภัยไข้เจ็บในใจของเรา

ฉะนั้น ถ้าเจอสิ่งใดเราก็แก้ไขไปตามอาการนั้น ด้วยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฉะนั้น เราอย่าเสียใจ ใครเจอสิ่งใด จะทุกข์ จะยาก จะสุข จะสบาย จะลำบากขนาดไหน นี่คือสิ่งที่เราสร้างมา แล้วเรากำลังจะมาแก้ไขกัน เราจะมาแก้ไข คัดแปลงใจของเรา เราต้องภูมิใจ เราต้องดีใจว่าเราเกิดมามีสติปัญญา เราไม่ได้เกิดมาเร่ร่อน เกิดมาใช้ชีวิตให้หมดไปชาติหนึ่งโดยไม่เป็นประโยชน์กับเราเอง

เป็นประโยชน์กับโลกนะ ใครทำประโยชน์กับโลก ใครทำต่างๆ เพื่อประโยชน์กับโลกเราไว้เป็นประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้บุคคลคนอื่นได้ใช้สมบัติที่เราได้สร้างไว้ แต่สมบัติส่วนใจเรายังไม่มี แล้วเราจะทำของเรา ฉะนั้น ใครเจอสิ่งใดแล้วอย่าเสียใจ เพราะเราทำมา แล้วเราจะแก้ไขของเราไป

ถาม : ขอเรียนถามหลวงพ่อกว่าพอนั่งไปแล้วภาวนาพุทโธไปเรื่อยๆ จนไม่มีลมหายใจ ตอนนั้นตกใจมาก และคิดว่าเราจะกลับมาไม่ได้เสียแล้ว

ตอบ : ถอนออกมาไม่เป็น รู้สึกว่ากระชากออก นี่คือกองฟูบอยู่ที่นี่ เวลากระชากออกนะ ถ้ามันเป็นได้จริง นี่เวลามันตกใจเองไง พอเราตกใจแล้ว ความจริงพอดตกใจแล้ว

จิตมันจะเสื่อม เพราะตกใจเหมือนกับมันออกมาแล้ว แต่นี้แปลก แปลกที่ว่ามันลมหายใจหายแล้ว แล้วเรากระชากออก กระชากออกมา แล้วตัวฟูบอยู่อย่างนั้น

ความจริงมันไม่ต้องกระชาก เวลาลมหายใจมันจะหาย ลมหายใจหายเพราะจิตมันละเอียด ความจริงลมหายใจรูป จิตนี้ะอาการของใจใครสะกิดไม่ได้เลย สะกิดบีบมันจะถอยกลับมาเป็นปกติ แต่เราพยายามสร้างให้มันละเอียดเข้าไป ละเอียดเข้าไป พุทโธ พุทโธละเอียดเข้าไป ถ้าละเอียดเข้าไปจนลมหายใจไม่มี ไม่มีก็ไม่มีเป็นไร ไม่มีก็คือไม่มี ถ้าตั้งสติได้ ไม่มีก็ไม่มี นี่ถ้าภาวนาไปนะ ถ้าจิตมันจะสงบมันจะเข้ามาเป็นอย่างนี้แหละ ลมหายใจมันจะหาย ลมหายใจหายโดยที่มีสติพร้อมนะ มีสติ มีความรู้สึกพร้อมเลย พอลมหายใจมันหายเข้าไปมันจะละเอียดเข้าไปจนสักแต่ว่ารู้ ไม่มีอะไรเลยแต่มี ไม่มีอะไรเลยนะแต่มีผู้รู้อยู่เด่นชัด

ฉะนั้น เพียงแต่ว่ามันเข้าไปแล้วมันตกใจ มันกระชากออก พอกระชากออกมาเห็นไหม เขาบอกอัฐุ เห็น้อยมาก เหมือนคนวิ่ง ๔ คุณ ๑๐๐ เลยละ เห็น้อยมาก ใจเต็มแรงมากเพราะมันตกใจ มันตกใจมันก็เห็น้อยของมัน แล้วเข็ดใจ ฉะนั้น คำว่าเข็ดนี้วางไว้ คำว่าวางไว้ ถ้าเราไปเจออย่างนี้อีก เราพัฒนาไป เราจะบอกว่ามันเป็นเส้นทางที่เราต้องเดิน ถ้าจิตเราสงบเข้าไปเจอสภาวะแบบนี้ละ นี่เส้นทางที่ต้องเดิน อย่างเช่นเราจะเข้ากรุงเทพฯ ทีนี้พอเข้ากรุงเทพฯ ไป เขาบอกว่าตอนนี้ น้ำท่วม เส้นทางขาด เราจะทำอย่างไร? เราก็คงต้องหาทางจะเข้ากรุงเทพฯ ให้ได้ เพื่อเป้าหมายเราอยู่ที่กรุงเทพฯ

นี่ก็เหมือนกัน เราทำความสงบของใจ ถ้าใจมันสงบแล้วมันก็เหมือนหาทุน ถ้าใจสงบแล้วมันปล่อยวางหมดนะ นี่จิตมันปล่อยขั้น ๕ ปล่อยสัญญาอารมณ์ทั้งหมดมันก็สงบระงับ แล้วจิตมันพิจารณามันก็เสวยอารมณ์ออกมา มันก็เสวยขั้น ๕ มันพิจารณาเห็นกาย นี่กาย เวทนา จิต ธรรม สติปัญญา ๔ มันเป็นต้นทางแห่งการวิปัสสนา การวิปัสสนาคือการพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม เป็นวิปัสสนา วิปัสสนาปัญญา ปัญญาเกิดจากการวิปัสสนา การแยกแยะ เพราะกิเลสมันเป็นนามธรรม มันอาศัยกาย เวทนา จิต ธรรมออกไปหาผลประโยชน์ของมัน

ฉะนั้น พอจิตเราสงบแล้วเราก็จับกาย เวทนา จิต ธรรมที่กิเลสมันไปช้อออกไปหาประโยชน์นี้ออกมาแยกแยะ เราจะจับตัวกิเลส จับเสื่อร้าย จับเสื่อร้ายในใจเรา นี่ให้เห็นโทษของมัน ฉะนั้นถ้าจิตเราสงบแล้ว จิตเราสงบระงับแล้ว เราจะออกไปพิจารณา

เวทนา จิต ธรรมด้วยความเป็นจริง ด้วยสติปัญญา ๔ ด้วยวิปัสสนาญาณที่มันจะเริ่มตื่น แต่ถ้าจิตมันไม่สงบมันเป็นการนึกเอา สร้างภาพเอา มันไม่ใช่วิปัสสนาหรอก

มันไม่เกิดภาวนามยปัญญา มันเกิดรูปแบบ รูปแบบในการกระทำ เราก็สร้างรูปแบบขึ้นมา มันก็ได้แค่รูปแบบ พิจารณารูปแบบ ทำตามรูปแบบ แล้วมันก็ไม่มีรสชาติ พิจารณาแล้วมันก็ว่างๆ สบายๆ ว่างๆ สบายๆ อยู่อย่างนั้นแหละมันไม่ไปไหนหรอก แต่ถ้าจิตมันสงบระงับขึ้นมา เห็นไหม เวลามันพิจารณาแล้ว โอ้โฮ มันสะเทือนหัวใจ มันเขย่าหัวใจ มันเขย่าความรู้สึก มันเขย่ากิเลส ถ้ามันเขย่ากิเลส นั่นแหละมันจะเป็นวิปัสสนา เพราะมันจะสำรอก มันจะคายสังโยชน์ มันจะคายความยึดมั่นถือมั่นของมัน

ฉะนั้น ถ้าเส้นทางที่เราต้องเดิน หมายถึงว่าเราจะเข้ากรุงเทพฯ เราจะต้องเข้ากรุงเทพฯ ทางมันจะขาด น้ำท่วมทางขาดอย่างไรเราก็ต้องซ่อมแซมถนนนั้นเพื่อจะเข้าสู่เป้าหมาย เพื่อเราจะไปเอาเงินเอาทองของเรา นี่จิตสงบมันคือทุน คือเงิน คือทอง แต่มีเงินทองใช้จ่ายไม่เป็น น้ำท่วมไม่มีสินค้าขายเลย เงินทองก็กินไม่ได้ เงินทองมันจะเปลี่ยนมาเป็นอาหารได้อย่างไร? จิตสงบแล้วเราจะยกขึ้นวิปัสสนาให้เป็นปัญญาอย่างไร?

ฉะนั้น ถ้ามันฟูบระ เวลากระชากออก เห็นไหม ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นนะท่านบอกว่าเวลาจิตสงบแล้วนะอย่าไปคุย อย่าไปถอนออกมาด้วยความแรงค่าน ความรีบด้วยจิตสงบเข้าไป เราทำความสงบนี้เราทำได้ยากมาก เราก็ตั้งสติไว้ให้จิตมันคลายตัวออกมาแล้วคราวต่อไปมันจะเข้าได้ง่าย แต่ถ้าเราไปรีบค่าน เราไปถึงออก คราวต่อไปจะเข้าได้ยาก เพราะมันเหมือนเข้าได้ยากเพราะเหตุใด? เข้าได้ยากเพราะว่าพอเวลากระชากออกมา นี่เหนื่อยมาก เวลาจิตมันลงไปแล้วตกใจมากเลยนึกว่าจะกลับมาไม่ได้เสียแล้ว มันตกใจ พอมันเสีย สิ่งนี้มันจะฝังใจ

อย่างเช่นเราไปเจอสิ่งใดที่มันเป็นเรื่องที่เราไม่ถูกใจมันจะฝังใจเรามาก อันนี้เราไปทำใจเราเอง มันจะฝังใจมากเราต้องใช้ปัญญา ใช้ปัญญาเข้าไป พยายามหาเหตุผลทำให้มันไม่กลัวใจ นี่กลัวมาก เห็นไหม จิตมันไม่มีลมหายใจ ตกใจจนคิดว่าจะกลับมาไม่ได้เสียแล้ว ถอนออกมาด้วยการกระชากออก แล้วพอกระชากออกแล้วนี่มาตรงทำียบบอกว่า

ถาม : ต่อไปนี้ เพราะกลัวจิตรวมแล้วถอนไม่ได้เข้ากะ เลยริบๆ สวดมนต์ริบๆ นั่งสมาธิ แล้วริบๆ ถอน กลัวไปเจออย่างนั้นอีก

ตอบ : นี่ถ้าอย่างนั้นอีก อยากจะเข้ากรุงเทพฯ เพื่อไปเอาเงินเอาทอง แต่ก็ไม่ได้กล้าเข้ากรุงเทพฯ แล้วมันจะเอาเงินเอาทองจากที่ไหนล่ะ? นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันสงบ มันก็มีความสุข มีความระงับ แล้วถ้าเกิดใช้ปัญญาขึ้นมา มันก็จะเป็นประโยชน์ แต่ถ้าจิตเราไม่สงบ เราใช้ปัญญามันก็เป็นโลกีย์ปัญญาไป คือปัญญาคิບๆ ปัญญาคิບๆ ก็ควบคุมความรู้สึก ก็เป็นมรยาตสังคม ก็เป็นคนคิดคนหนึ่ง แต่มันไม่สามารถเข้าไปชำระกิเลสได้ ถ้าจะชำระกิเลสมันต้องจิตสงบ เพราะ เพราะมันเป็นมรรคองค์หนึ่งในมรรค ๘

มรรค ๘ มีสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน สัมมาสมาธิเป็นพื้นฐานนะ ถ้าไม่มีพื้นฐานมันจะไม่เกิดปัญญา คำริชอบคือปัญญาชอบ ปัญญาชอบนี้มันอยู่บนสัมมาสมาธิ เวลาหลวงตาที่ท่านคิดในสมาธิ เห็นไหม ที่หลวงปู่มันบอกไป บอกว่า

“ถ้ามันไม่เป็นสัมมาสมาธิ แล้วสิ่งที่มันสงบมันจะเป็นอย่างไร?” นี่หลวงตาท่านพูดอย่างนั้นนะ

หลวงปู่มันบอกว่า “สัมมาสมาธิขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นสัมมาสมาธิไม่มีสมุทัยเวีย สัมมาสมาธิของท่านมันมีสมุทัยครอบห้วอยู่ เห็นไหม”

นี่ก็เหมือนกัน เราบอกว่า เราไม่มีสมาธิใช้ปัญญาเลย หรือมีสมาธิแล้วจะใช้ปัญญาไม่เป็น นี่มันก็เข้ากับเหตุการณ์นี้ แต่ถ้ามันมีสมาธิแล้ว เห็นไหม สมาธิถ้ามันต้องการความสงบ เพราะมันเป็นมรรค ๘ มีสมาธิชอบ มีคำริชอบ มีงานชอบ มีเพียรชอบ มีความระลึกชอบ ความชอบธรรมอันนั้นมันจะเป็นมรรคญาณ มันจะเป็นธรรมจักร จักรมันจะหมุน ปัญญามันจะหมุนตัวๆ อย่างที่หลวงตาท่านพูด หมุนตัวเพราะอะไร? เพราะมันฝึกหัด มันใช้ของมัน

นี่พื้นฐานที่เราทำกันอยู่เนี่ยเราทำขึ้นมามรรคเป็นตัวยุ สสมาธิก็มรรคหนึ่ง ปัญญาภิมรรคหนึ่ง ตัวหนึ่ง มรรคองค์ ๘ ใด งานชอบก็มรรคหนึ่ง เราก็ฝึกหัดมรรคทีละตัว เห็นไหม มรรค ๘ ก็ ๘ อย่าง ฝึกทีละอย่าง ฝึกทีละอย่างแล้วก็พยายามฝึกให้มันชำนาญ ให้มันผสมกลมกลืนกัน นี่ถ้ามีสมาธิจะเกิดปัญญาอย่างไร? ปัญญาที่มีสมาธิหนุนแล้วมันจะมีความรู้สึกอย่างไร? ถ้ามีสติ ถ้ามันยับยั้งแล้ว นี่ฝึกหัดอย่างนี้ ถ้าฝึกหัดอย่างนี้บิบบมันจะ

แต่กลัว กลัวเอาข้าวใส่จานแล้วเดี๋ยวข้าวมาอยู่ในจาน เอาจานมาตั้งไว้แล้วบอกจะกินข้าวๆ ไม่มีข้าวให้กินนะ ถ้าจะกินข้าวต้องตักข้าวใส่จาน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะภาวนาต้องจิตสงบ แล้วก็ค่อยๆ ให้มันลง ให้มันสงบไป แล้วเดี๋ยวในจานข้าวเราจะมีข้าว มีกับข้าว มีทุกอย่างพร้อมในจานนั้น เราจะมีความสุข ชีวิตนี้จะมี ความร่มเย็นเป็นสุข ใอนี้กลัวไปหมดเลย เอาจานมาตั้งไว้แล้วก็กินข้าว สำหรับจัดไว้หมดเสร็จ แต่อาหารไม่กล้าตัก ไม่กล้าเอามาใส่จาน ไม่กล้ากิน ไม่กล้าทำอะไรเลย ค่อยๆ ค่อยๆ นี่ไม่ใช่คุณนะ เพียงแต่ยกตัวอย่างให้ฟังเฉยๆ ที่ทำมานี้มันถูกหมด เพียงแต่เราเข้าใจผิด เราไปกลัวเอง เราไปกลัวทรัพย์สินสมบัติของเราเอง แล้วคิดว่าทรัพย์สินสมบัตินี้ไม่มีค่า สิ่งที่มีค่ามันหายาก ค่อยๆ ทำเอา แล้วจะรู้ นี่ปัญหาหนึ่งนะ

ต่อไปข้อ ๘๕๔. นะ

ถาม : ๘๕๔. เรื่อง “ทางตัน” (นี่เขาว่าทางตัน)

๑. ผมมาปฏิบัติที่นี่ ๓ วัน พอวันที่ ๓ ขณะที่นั่งสมาธิจิตก็รวมเป็นหนึ่งทีเดียว พุทโธกับจิตก็แนบกันไป แต่ก็มีสิ่งรบกวนต่างๆ มากมายเข้ามาหลอกล่อให้ติดกับมัน ผมก็มีพุทโธแนบจิตตลอด สัก ๓๐ นาที สิ่งหลอกล่อก็เริ่มจางหายไป พอหลังจากนั้นจิตรู้สึกรวมลึกลงไปอีก ก็มีดวงสว่างไสวราวกับพระจันทร์วันเพ็ญ แต่ผมก็ไม่สนใจ มันใจว่าเป็นสิ่งที่หลอกล่อให้ติดกับ ก็จะมีแต่พุทโธกับจิตตลอด แล้วสิ่งนั้นก็หายไป รู้สึกว่ามีความสว่างไสว แต่มีความรู้สึกตัวตลอดว่าอะไรมากระทบ เป็นอยู่อย่างนี้ตลอด

๒. กลับมาบ้าน หลังจากเดินเสร็จมานั่งสมาธิก็เกิดสภาวะทันที เหมือนกับว่าเป็นกิเลสเต็มท่วมห่วงหัวใจเข้ามาปรากฏให้เห็นเยอะมาก แล้วก็ปริกรรมพุทโธก็ไม่ได้ นั่งดูอยู่อย่างนั้น บางครั้งพุทโธหายก็หายใจแรงๆ เพื่อตามหาพุทโธก็เป๊บบเดียว กลับมาก็เหมือนเดิมอีก กิเลสเยอะมาก ผมสงสัยและขอถามหลวงพ่อกับว่าต้องทำอะไรถึงจะก้าวหน้าต่อไปอีก เพราะจะเป็นอย่างนี้บ่อยๆ ถ้าหากปฏิบัติติดต่อกันต่อเนื่องหลายๆ วัน ผมรู้สึกว่าถึงทางตัน หลวงพ่อเมตตาชี้แนะด้วย

ตอบ : อันนี้เวลามาปฏิบัติถ้า ๓ วันมันได้เปลี่ยนสถานที่ เหมือนพระรณะเวลาออกธุดงค์ ไปคุนเคยที่ไหนเขาให้เปลี่ยนสถานที่ ให้เปลี่ยนสถานที่ไปเรื่อยๆ เพราะว่าถ้ามันคุ้นชินแล้วมันเป็นอย่างนี้ กิเลสเรานี้ร้ายนัก ฉะนั้น เวลามาปฏิบัติ ๓ วัน เห็นไหม

พอนั่งไปแล้วจิตมันเริ่มสงบ นี่ถ้าจิตสงบแล้ว ถ้าเห็นเป็นดวงจันทร์ เห็นเป็นอะไร เห็นเป็นดวงจันทร์นี่ก็มี ดวงจันทร์เคลื่อนเข้าหาเราก็มี ต่างๆ

นี่คนนั้นก็ มี คนที่ไม่เห็นก็มี แต่ถ้ามันเห็นแล้วมันเป็นการยืนยันว่าถ้าจิตเราไม่สงบมันจะรับรู้สิ่งใดไม่ได้ ถ้าจิตไม่สงบมันก็รับรู้โดยอายตนะใด ก็หู จมูก ตา ลิ้น กาย ใจ ก็รับรู้โดยผ่านอายตนะอะไรไหม? ตาเห็นภาพ หูได้ยินเสียง นี่คือธรรมชาติของมนุษย์ แต่พอจิตมันสงบมันปล่อยตรงนี้ มันเข้ามาบิ๊บบันรู้เห็นโดยอิสรภาพของมัน มันไม่ต้องใช้หูมันก็ได้ยินของมัน ไม่ต้องใช้ตามันก็เห็นของมัน ถ้าจิตมันสงบนะ ถ้าสงบแล้วมันเป็นการบอกว่าจิตเรามันพัฒนาขึ้นมาจากปุถุชน ให้มันสงบระงับเข้ามา

ฉะนั้น สิ่งนี้มันก็เป็นฝึก เราต้องการความสงบของใจ เรามาฝึก มาหักกันก็เพื่อให้ใจมันสงบระงับ ให้ใจมันได้ลิ้มรสของมัน ถ้าใจได้ลิ้มรสของธรรม ใจนี้มันจะมีหลักมีเกณฑ์ของมัน อันนั้นถูกต้อง แต่พอเวลากลับบ้านไป กลับบ้านไป เพราะเราจากบ้านมา บ้านเรายูมาหลายปี เรายูมาต่างๆ มันคุ้นเคย พอมันคุ้นเคยนี้ก็เลสมันนอนใจ เหมือนเราอยู่ในที่สว่างเราก็นั่งสบายๆ เนาะ เอ็งเข้าไปในที่มืดสิ กลัวผีๆ มันได้เปลี่ยนที่ใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลากลับไปพื้นที่ กลับไปบ้านมันคุ้นชินใจ แต่เวลามันอยู่ที่นั่นบิ๊บบันตื่นตัว พอมันตื่นตัว เวลาปฏิบัติที่สัปปายะ ๔ สถานที่ที่เป็นสัปปายะ นี่พระกรรมฐานถึงต้องรุดงค์ไปเรื่อยๆ เปลี่ยนสถานที่ไปเรื่อยๆ ถ้าจิตมันเคยชินแล้วก็เข้าไปป่าช้า เข้าไปให้มันตื่นกลัว ความกลัวเราเห็นว่าเป็นความกลัว แต่ทางธรรม ความกลัวนั้นเอามาเป็นประโยชน์ ถ้ามันกลัวมันก็ไม่คิดนอกเรื่อง ถ้ามันไม่กลัวมันก็คิดไปนอกเรื่องนอกราวอาศัยความกลัวช่วยตรวจสอบมัน ช่วยตรวจสอบใจเรา

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มัน พระที่อยู่หนองผือท่านบอกว่าให้องค์นี้ไปอยู่กับเสือ ให้องค์นี้ไปอยู่ที่นั่น ก็เพราะว่าท่านเห็นประโยชน์แล้วไง ท่านคำนวณแล้ว ว่าถ้าสิ่งสัปปายะสภาวะแวดล้อมนั้นมันจะเป็นประโยชน์กับพระองค์นี้ ท่านก็บอกว่าให้พระองค์นี้ไปอยู่ตรงนั้น พระบางองค์ไปทำตามก็ได้ประโยชน์ พระบางองค์ไม่กล้า กลัว พอกลัวมันก็ไม่ได้ประโยชน์ นี่ก็เหมือนกัน อันนี้พูดถึงสัปปายะนะ จะบอกว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ ถ้ามันเป็นแบบนี้บิ๊บบัน เราจะได้เข้าใจว่าทำไมพระต้องรุดงค์ ทำไมพระต้องเปลี่ยนสถานที่ ทำไมพระต้องอยู่กับสิ่งใหม่ๆ ใหม่ๆ เพราะมันไม่เป็นแบบนี้ไง

ฉะนั้น ถ้าเราอยู่อย่างนั้นปีบเราก็ต้องใช้สติปัญญาเพื่อจะเอาชนะมันนะ ถ้าชนะได้ก็คือชนะ ถ้าชนะไม่ได้ คนเราเกิดมานี้เวรกรรมของคนไม่เหมือนกัน ถ้าเวรกรรมของคนนะ คนจะเอาชนะตนเองไง เอาชนะตนเองเพื่อเอาใจไว้ในอำนาจของเรา ถ้าเอาใจไว้ในอำนาจของเรานั้นต้องมีอุปบาย มีวิธีการ วิธีการที่จะทำให้ได้ ถ้าทำไม่ได้เราก็อยก๊อไป ก๊อไป ก๊อไป ฉะนั้น คำว่าก๊อไปก็บอกว่ายหลงพ้อ ให้หลงพ้อช่วยแนะนำ แนะนำมันก็ต้องตั้งสติ พอตั่งสติมันก็ของรู้ๆ กันหมดคนนั้นแหละ ตั้งสติแล้วทำให้ได้

ฉะนั้น ตั้งสติแล้ว เพราะบางคนนะมีหน้าที่รับผิดชอบ เรามีหน้าที่การงาน เรามีความรับผิดชอบ ฉะนั้น เราก็ต้องรับผิดชอบด้วย ฉะนั้น ทางของคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบ คับแคบเพราะเรามีหน้าที่หลายอย่าง หน้าที่ดูแลครอบครัว ดูแลพ่อ ดูแลแม่ นี่ชาติตระกูลของเรา สมบัติของเรา แล้วก็เจียดเวลามาปฏิบัติ เวลาเจียดเวลา เจียดมาแค่นี้มันเลยคับแคบ เวลาพระนี่นะ ๒๔ ชั่วโมงเลย พระไม่มีสมบัติส่วนตัว พระเรามีบริวาร ๘ เท่านั้น เหมือนนกมีปีกกับหาง เวลาบินขบาค ฉันทแล้ว เก็บบริวารแล้วก็ไป ไม่ติดกับสิ่งใด

ฉะนั้น พอไม่ติดกับสิ่งใดมันก็ไปได้หมด นี่ทางกว้างขวาง สมณะเราเป็นทางกว้างขวาง แต่ถ้าทางคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบ พอบอกคับแคบตรงไหน? คับแคบตรงเวลา คับแคบตรงที่เราไม่ค่อยมีเวลา เรามีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของเรา อันนั้นเราต้องดูแลรักษาของเรา เพื่อประโยชน์ของเราเองนะ ฉะนั้น สิ่งนี้เป็นอย่างนั้นนะ จบ

ต่อไปเลยนะ ข้อ ๘๕๕. ไม่มี

ข้อ ๘๕๖. แบบว่ามันต้อง

ถาม : ๘๕๖. เรื่อง “ขอเรียนถามเหตุกำหนดคู่ลม”

ตอบ : จบนะ อันนี้ยกเลิกหมด อันนี้ถามมานี้ยกเลิก

ข้อ ๘๕๗. ข้อ ๘๕๘. ไม่มี

ถาม : ข้อ ๘๕๘. เรื่อง “ขอถอนคำอธิษฐานเจ้าค่ะ” (ฟังนะ เรากำลังเหมือนกัน)

กราบนมัสการหลวงพ่อกะ หนูได้อธิษฐานขอให้แคล้วคลาดจากเนื้อคู่ คืออย่าได้แต่งงานในชาตินี้กับพระเจี๊วแก้ว ช่วงที่มีการอันเชิญมาที่เมืองไทย ตอนนี้อนุญาตแต่งงาน หนูอยากทราบว่าหนูจะถอนคำอธิษฐานอย่างไรคะ กราบนมัสการค่ะ

ตอบ : คือเมื่อก่อนเวลาเขาเอาพระเจี๊วแก้วมา นี้อธิษฐานตอนนั้นตั้งใจว่าจะไม่แต่งงาน แต่ตอนนี้อยากแต่งงานแล้วแหละ แต่ไปอธิษฐานไว้นี้จะถอนอย่างไร? (หัวเราะ) แค่นี้ก็ถามมาเนาะ โอ้ เป็นพระนี่ก็แปลกเนาะ ก็ต้องรับผิดชอบเรื่องอย่างนี้ด้วย เพราะเมื่อก่อนเวลาเราพูดถึงการที่ว่าถอนคำอธิษฐาน แบบว่าเวลาถอนบารมีพระโพธิสัตว์ เวลาโดยทั่วไปพวกเราปฏิบัติกันไปจนสัพเพเหระ จนจับปลัดจับผลู จนไม่รู้เหนือรู้ใต้ ไม่รู้อะไรจริง อะไรไม่จริง

ฉะนั้น เวลาเราพูด เพราะมีลูกศิษย์เยอะมากที่ปรารถนาเป็นพุทธภูมิ แล้วสุดท้ายแล้วนี้ภาวนาไปแล้วมันไม่เดินใช่ไหม? แล้วจะถอนกันอย่างไร? ฉะนั้น มีลูกศิษย์หลายคนมากเขาปรารถนาเป็นพุทธภูมินะ แล้วพอเขาพิจารณาของเขา จิตใจเขาจะมีหวัศรรัยมาก แล้วเขาเบื่อมาก เขาเบื่อมากเขาก็อยากจะไป เราก็บอกว่าให้ถอน พอถอนนี่ถอนอย่างไร? ให้ถอนคือว่าถอนสิ่งที่เราตั้ง คำว่าถอนพุทธภูมิ เพราะเราปรารถนามากี่แสนชาติ มันปรารถนามากี่ครั้งมาก มันหลายๆ แสนชาติ แล้วปรารถนามันก็สร้างสมบุญญูการมา เพราะอะไร? เพราะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยถึงจะเป็นพระโพธิสัตว์

ฉะนั้น มันปรารถนามาขนาดนั้นใช่ไหม? เวลาบอกให้ถอน แล้วก็ถอนอย่างไรล่ะ? ก็บอกให้กำหนดจิตเข้าไปนะ เขากำหนดจิตเข้าไป คำว่ากำหนดจิตหมายถึงทำความสงบ ทำสมาธิ พอเป็นสมาธิปั๊บเขาก็อธิษฐาน แบบว่ารำพึงขึ้นมาในสมาธินี้ถอน พอจิตเขาสงบนะเขาจะเห็นเป็นนิมิต เป็นข้างทรงเครื่อง ตัวนี้ใหญ่มาก เหมือนข้างศึกเลย แล้วพออธิษฐานถอนนะ ถอนออกไปข้างทรงเครื่องเล็กลงเรื่อยๆ เล็กลงเรื่อยๆ เล็กลงจนหมดนะ นี่เวลาเขาถอนความเป็นพระโพธิสัตว์ของเขา

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มั่นท่านบอกว่าท่านเป็นพระโพธิสัตว์มาเหมือนกัน ท่านพิจารณากายของท่านมาแล้ว เห็นไหม พิจารณากายไปแล้วมันก็จบ มันไม่ถอนกิเลสไป มันก็จี๊ดๆ จี๊ดๆ เอ๊ะ ออกจากการพิจารณามาแล้วมันไม่เห็นได้ผล ไม่เห็นได้ผล ท่านพิจารณาของท่านเอง อ้อ เราปรารถนาพระโพธิสัตว์ไว้ ฉะนั้น ท่านก็ต้องถอนของท่าน ที่นี้พอเวลาจะถอนเขาไม่ได้ถอนกับเราอย่างนี้ ท่านทำความสงบของใจ พอทำความสงบ

ของใจแล้ว มันเข้าไปในจิตแล้วท่านถอนที่นั่น พอถอนที่นั่นแล้วท่านกลับมาพิจารณา ภายใหม่

พอกลับมาพิจารณาภายใหม่ พอพิจารณาภาย พิจารณาภายเป็นวิปัสสนา พอ วิปัสสนามันถอดถอนกิเลสไป ถอดถอนความหมักหมมของใจ แต่ถ้ามันเป็นปุถุชนนะ เป็นพระโพธิสัตว์ ปรารถนาพุทธภูมิ เวลาพิจารณาไปมันเป็นฉานโลกีย์ เพราะพระ โพธิสัตว์ทำได้แค่ฉานโลกีย์ จะวิปัสสนาไม่ได้ ถ้าวิปัสสนามันจะเข้าสู่อริยสัจ ถ้าเข้าสู่ อริยสัจปั๊บเป็นโสดาบันมันก็ ๗ ชาติ พอ ๗ ชาติมันจะต่อไปเป็นพระโพธิสัตว์ได้ อย่างไร?

ฉะนั้น มันจะเข้าสู่อริยสัจไม่ได้ มันก็เป็นฉานโลกีย์ ทีนี้พอฉานโลกีย์ พิจารณา ไปแล้วมันเป็นฉานโลกีย์มันก็จืดๆ ใจ มันก็จืดๆ อยู่อย่างนั้นแหละ สุดท้ายแล้วท่านถอน พอถอนแล้ว พอพิจารณาภายไปแล้วกิเลสมันเริ่มเบาละ เออ อย่างนี้ถูกทาง ฉะนั้น เวลา พุด เหตุที่ว่าเวลาถอนการเป็นพระโพธิสัตว์มันไม่ใช่ถอนกันง่ายๆ มันจะถอนมันต้องเอา จริงเอาจัง เพราะมันไม่ได้สร้างมาชาตินี้ มันสร้างมายาวไกล แต่ถ้าคำอธิษฐานในปัจจุบัน นี้ก็ถอนเดี๋ยวนี้ อธิษฐานมาอย่างไรเราก็อธิษฐานว่ายกเลิก ก็จบ

อธิษฐานว่าไม่อยากแต่งงาน แล้วอยากแต่งงาน ก็แต่งงานก็จบไป แล้วมันต้องไป ถอนที่ไหนล่ะ? ก็ถอนกันเดี๋ยวนี้ไง ก็เพิ่งอธิษฐานเมื่อไม่กี่เดือนข้างหน้า แล้วเราก็ อธิษฐานจบก็คือจบ แบบว่าเวลาสิ่งที่มันข้ามภพ ข้ามชาติ มันลึกซึ้งฝังมาทับใจ มันก็ต้อง แก้ไขตามความเป็นจริง แต่สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่ปัจจุบัน ที่เรากำลังทำกันมา พอสิ่งนี้มัน เป็นปัจจุบันมันก็ต้องแก้ไขที่ปัจจุบันมันก็จบ

ฉะนั้น สิ่งที่อธิษฐานก็อธิษฐาน นี้กราบพระแล้วอธิษฐานก็จบ ฉะนั้น มันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ เรื่องโลกๆ เพียงแต่ เพราะเวลาคำถามนี้ปั๊บ เราคิดว่าเราเคยพูดไว้เวลา หลวงปู่มั่นใจ หลวงปู่มั่นเราพูดไว้ให้มันเป็นหลัก ว่านี่สิ่งที่มีบารมี เพราะได้สร้างสม บุญญาธิการมาก แล้วสร้างสมบุญญาธิการ ปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าก็ต้องต่อไป ข้างหน้า แล้วทำไมเวลาปรารถนามาขนาดนี้ แล้วเวลาถอน เวลาท่านถอนกลับมาเป็น สาวก สาวกเพื่อประโยชน์กับศาสนา เพื่อประโยชน์กับตัวท่านเอง เพื่อประโยชน์กับ สังคมของเรา นี่ท่านทำอย่างไร?

มันต้องมีที่มาที่ไป พูดยุคความจริงใจ ความจริงของโลกกับความจริงของธรรมชาติ ความจริงของธรรมนะมันละเอียดลึกซึ้ง ที่ผู้ที่ฟังธรรมมันจะเข้าใจ แต่ถ้าเราเอาความรู้ของโลก เห็นไหม วิทยาศาสตร์ ความรู้ของโลกมาเทียบเคียงกับความเป็นจริง สังฆธรรม มันเทียบกันไม่ติดหรอก ละเอียด-หยาบแตกต่างกันมาก ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเราพูดไว้ นี่เราพูดไว้เป็นหลักใจ พูดยุคไว้เป็นหลักเพราะว่าครูบาอาจารย์ของท่านทำมาอย่างนั้น ท่านปรารถนามาอย่างนั้น แล้วท่านลาโพธิสัตว์ แล้วท่านมาเป็นครูบาอาจารย์ของท่านทำมาอย่างไร?

เราพูดไว้เป็นหลัก เพราะว่าเห็นความโลเล ความหยาบคาย สุกเอาเผากิน ความมักง่ายในการกล่าวอ้าง ในการกระทำ ในการพูดถึงหลักเกณฑ์ในศาสนาของเรา ในศาสนาของเรา ในหมู่คณะของเรามันทำกันพื้นเพองี้ เราพูดไว้เป็นหลัก แต่ แต่ที่เวลาคำถามมันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ มันเป็นเรื่องของเราเอง ฉะนั้น มันเทียบกันไม่ได้ มันเทียบกับความเห็นอันนั้นไม่ได้ ความเห็น ความที่เป็นครูบาอาจารย์ของท่านสูงส่ง แล้วท่านแก้ไขของท่าน นั่นเป็นเรื่องหนึ่ง แล้วของเรานี้เราด้วยอารมณ์ความรู้สึก ด้วยแรงศรัทธา เรามีศรัทธา เราเชื่อมั่นสิ่งใดเราก็อธิษฐานของเรา แล้วพอเวลาเราเปลี่ยนแปลงใช้ไหม?

นี่พอศรัทธาเราเปลี่ยนแปลงขึ้นไปเราก็อธิษฐาน เราก็แก้ไขเอาเดี๋ยวนี้เลย เพราะมันไม่ใช่ข้ามภพ ข้ามชาติ มันไม่เหมือนสิ่งที่สร้างมาเป็นเรื่องจรตนิสัยในหัวใจที่มันคงอันนั้น นี่ความมั่นคงของใจมันแตกต่างกัน สิ่งนี้เลยเป็นสิ่งที่โลกๆ ฉะนั้น ถ้าอธิษฐานว่าอย่างไร? ก็ให้กราบพระแล้วอธิษฐานยกคืบอย่างไร แล้วตัวเองอยากได้สิ่งใดก็ทำตามนั้น เอวัง